13/04/2019

Όσιος Άνθιμος Αγιαννανίτης- Περί μετανοίας

/ Ορθόδοξες Προβολές

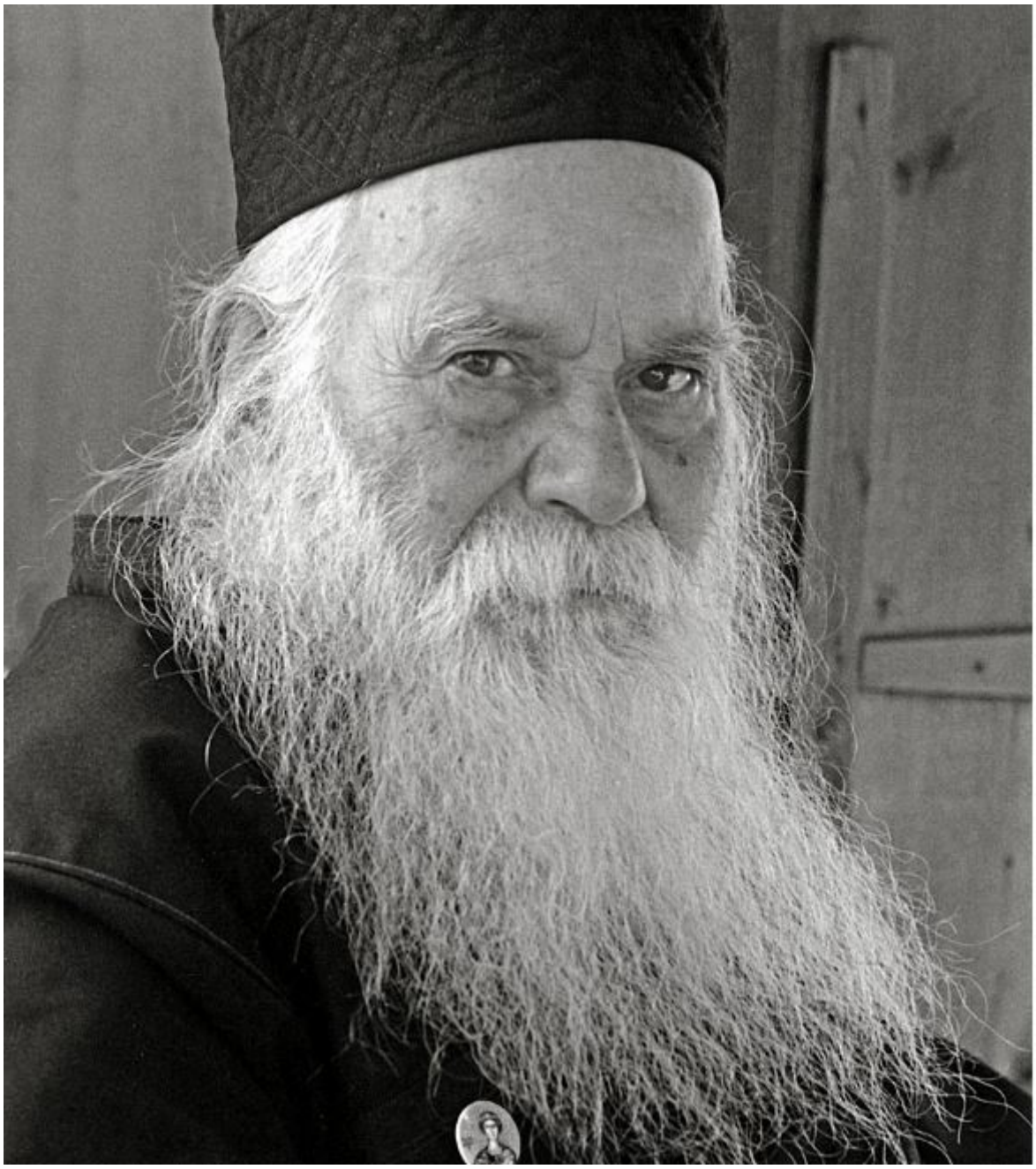

Η μετάνοια είναι ανακαίνιση του Βαπτίσματος. Γι’ αυτό ο άνθρωπος, όπως στο Βάπτισμα δίνει υποσχέσεις ο ίδιος ή ο ανάδοχός του, έτσι και στην μετάνοια, αφού ομολογεί τα σφάλματά του, δίνει και υπόσχεση να μην τα πράξει πάλι. Η άπειρη ευσπλαχνία του Θεού μας έδωσε το μυστήριο αυτό της μετανοίας και της διαγραφής των πονηρών σφαλμάτων μας, για να σωθούμε και να κοινωνήσουμε της ατελεύτητης μακαριότητος. Η μετάνοια μας καθαρίζει και μας κάνει πάλι αναμάρτητους. Λευκαίνει τον ρυπωμένο χιτώνα της ψυχής μας και μας ενδύει χιτώνα αφθαρσίας. Είναι νέα συνθήκη με τον Θεό και γι’ αυτό λέει: «Ο βαπτισθείς και πιστεύσας σωθήσεται, ο δε απιστήσας κατακριθήσεται» (Μαρκ. ιστ’, 16). Μετά, αυτός που σφάλλει σε κάτι και μετανοήσει καθαρίζεται από τον ρύπο του, συγχωρούνται τα σφάλματά του και σώζεται. Δεν υπάρχει μεγαλύτερο παράδειγμα από την όσια Μαρία την Αιγυπτία. Αυτή πολλά έσφαλε, η σάρκα της γίνηκε δοχείο ηδονής, οδήγησε στην απώλεια πλήθος φιλήδονων ανδρών, αλλά με τη μετάνοια ανέβηκε όλη την κλίμακα των αρετών. Υπερέβη σε αρετή και αυτούς τους Αγγέλους. Η οσία Μαρία πετούσε με σώμα σαν άϋλη πάνω από τον Ιορδάνη ποταμό. Έφθασε σε μέτρα αγιότητος, που έφριξαν οι Άγγελοι, τρόμαξαν οι δαίμονες και θαύμασαν και θαυμάζουν οι άνθρωποι. Γι’ αυτό την έχουμε παράδειγμα πρακτικής μετάνοιας. Όσο και να σφάλλουμε, μετανοούμε και δικαιωνόμαστε με την χάρη του Θεού. Εμείς βάζουμε την μετάνοια, ο Θεός την χάρη. Μας ανακαινίζει, μας καθαρίζει, μας σώζει, σύμφωνα με το άπειρο έλεός Του. Αυτός άλλωστε ήταν και ο σκοπός της ενανθρωπήσεως Του. Μας το είπε: «Ουκ ήλθον καλέσαι δικαίους, αλλά αμαρτωλούς εις μετάνοιαν» (Ματθ. θ’. 13).

Η μετάνοια είναι πολύ εύκολη. Επαφίεται στην προαίρεση του άνθρωπου. Η οσία Μαρία στα Ιεροσόλυμα δεν μπορούσε να μπεί μέσα στον ναό, Κάποια δύναμη την απωθούσε. Αμέσως κατάλαβε τα σφάλματά της, ήλθε σε επίγνωση, μεταμελήθηκε, έπεσε στα γόνατα, έκλαυσε και έβαλε και μεσίτρια και εγγυήτρια για την μετάνοιά της την Κυρία Θεοτόκο. Σηκώθηκε τότε, εισήλθε στο ναό, προσκύνησε τον Τίμιο Σταυρό και μετά πορεύθηκε στην ζωή της μετανοίας, της αδιάλειπτης ασκήσεως. Εμείς οι άνθρωποι πρέπει να συνέλθουμε, να έλθουμε σε επίγνωση και να σκεφθούμε ότι είμαστε γή και σποδός. Έρχεται στιγμή, που η ψυχή χωρίζεται από το υλικό σώμα και ο φόβος αύτού του εννοουμένου θανάτου τρομάζει τους ανθρώπους και τους οδηγεί σε μετάνοια. Μετά από αυτήν ακολουθεί η εξομολόγηση. Ο Πανάγαθος Θεός δεν έβαλε Αγγέλους να δέχονται τα σφάλματα των ανθρώπων. Έβαλε ομοιπαθείς ανθρώπους κατά διαδοχή, τους επισκόπους και τους ιερείς, οι οποίοι είναι διάδοχοι των Αποστόλων. Οι Απόστολοι του Χριστού έλαβαν όλη την εξουσία, καθώς τους είπε: *«Καθώς απέσταλκέ με ο Πατήρ, κάγώ πέμπω υμάς»(Ίω. κ' 21) και, αφού τους εμφύσησε, συνέχισε: «Λάβετε Πνεύμα άγιον. Αν τίνων αφήτε τάς αμαρτίας, αφίενται αυτοίς· αν τίνων κρατήτε, κεκράτηνται»* (Ίω. κ'. 21-23). Την εξουσίαν αυτήν της αφέσεως των αμαρτιών οι άγιοι Απόστολοι παρέδωσαν στους διαδόχους τους και αυτοί στην συνέχεια την παραδίδουν στους Ορθοδόξους εξομολόγους ιερείς και θα την παραδίδουν μέχρι την συντέλεια των αιώνων.

Η προαίρεση του ανθρώπου που αναφέραμε είναι δύναμη και της ψυχής που δεσπόζει του σώματος και του σώματος που ακολουθεί την ψυχή. Γι' αυτό και η ψυχή και το σώμα άμα σφάλλουν, θα καταδικασθούν στην αιώνια κόλαση. Στο σύμβολο της πίστεώς μας λέμε ότι προσδοκούμε ανάσταση νεκρών, όπου οι αμαρτωλοί θα πορευθούν στο πύρ το αιώνιο, το *«ητοιμασμένον τω διαβόλω και τοις αγγέλοις αυτού»*(Ματθ. κε', 42) και οι δίκαιοι θα κληρονομήσουν την «ητοιμασμένην βασιλείαν από καταβολής κόσμου» (Ματθ. κε', 34). Δεν χωρούν, λοιπόν, προφάσεις· όπου θέλουμε πηγαίνουμε. Είτε στην ατελεύτητη χαρά και ζωή, είτε στην αιώνια θλίψη και κόλαση. Η προαίρεση συναρτάται με την κρίση που διαθέτει ο άνθρωπος. Όλοι οι άνθρωποι είναι όντα λογικά. Η λογική γεννά κρίση και η κρίση γέννα το συμφέρον του καθενός, Προαίρεση έχουν όλοι· και αυτά τα νήπια έχουν προαίρεση. Γι' αυτό, όταν βλέπουν τους γονείς τους, τρέχουν με χαρά κοντά του, ενώ όταν βλέπουν άγνωστους, φεύγουν και κλαίουν.

Πηγή:Διμηνιαίο περιοδικό «Μοναχική έκφραση» ιεράς μονής Αγίου Νεκταρίου-Τρίκορφου Δωρίδος, τ.49, Ιούνιος-Ιούλιος-Αύγουστος 2012